

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Kfv.I.37.221/2023/9.

A tanács tagjai: Dr. Mudráné dr. Láng Erzsébet a tanács elnöke;

Dr. Banu Zsoltné dr. Szabó Judit előadó bíró;

Dr. Hajnal Péter bíró;

Dr. Heinemann Csilla bíró;

Huszárné dr. Oláh Éva bíró

A felperes: Felperes1

Cím2

A felperes képviselője: Felperesi képviselő

Cím6

Az alperes: Tolna Vármegyei Kormányhivatal

Cím7

Az alperes képviselője: Dr. Tóth Emese kamarai jogtanácsos

Cím7

Az I. rendű alperesi érdekelt: egyéb érdekelt1

Cím5

Az I. rendű alperesi érdekelt képviselője: I. r. alperesi képviselő

Cím5

A II. rendű alperesi érdekelt: egyéb érdekelt2

Cím4

A per tárgya: vízvezetési szolgalmi jog alapításával kapcsolatos közigazgatási jogvita

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: a felperes 21. sorszám alatt

A felülvizsgálni kért jogerős határozat: a Pécsi Törvényszék 5.K.700.823/2022/18. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria a Pécsi Törvényszék 5.K.700.823/2022/18. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperes részére 60.000 (azaz Hatvanezer) forint, az I. rendű alperesi érdekelt részére 150.000 (azaz Százötvenezer) forint felülvizsgálati perköltséget.

A Kúria kötelezi a felperest, hogy az esedékesség napjáig fizessen be az állami adó- és vámhatóság illetékbevételi számlájára 70.000 (Hetvenezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket. A Kúria tájékoztatja a felperest, hogy a fizetendő illeték a határozat jogerőre emelkedését követő 60. napon válik esedékessé.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A korábban egy egységet képező Telep1 jelenleg mintegy 40 ipari telephelynek ad helyet. A korábban egységes ipartelep vízellátása körvezetékes kialakítású, két oldalon főmérővel ellátott, acélvezetékekkel szerelt hálózaton keresztül történt. Az egységes ipartelepen az önálló ingatlanokat úgy alakították ki, hogy azok egy része a víziközmű rendszerrel közvetlenül nem határos. A vízellátást két - a víziközmű gerincvezetékére történt -

rákötéssel, egy belső hálózaton keresztül biztosították, amelyre az utóbb kialakított önálló ingatlanok csatlakoztak.

[2] A belső hálózat karbantartásának elmaradása és vízdíjtartozás felhalmozása okán a szolgáltató szerződésfelmondása miatt a betáplálás mindkét oldalon megszűnt. Időközben számos ingatlanon, így az I. rendű alperesi érdekelt tulajdonában álló Ingatlan1-ű ingatlanon is, saját fűt kúttal oldották meg a vízellátást. Az I. rendű alperesi érdekeltet - az ingatlanán lévő asztalosüzem működése körében - a tűzvédelmi hatóság kötelezte az oltóvíz biztosítására vízvezetékéről vagy tűzivíz tározó medencéből. A kötelezéskor az egyik oldalon még működött az ivóvíz betáplálás az ipartelepen, azonban annak kapacitása nem volt elegendő a szükséges oltóvíz biztosítására.

[3] Az ingatlanügyi hatóság a II. rendű alperesi érdekelt kérelmére, a tulajdonában álló, Ingatlan2-ű ingatlan terhére vízvezeték elhelyezését biztosító szolgalmi jogokat jegyzett be a Ingatlan3, Ingatlan4 és Ingatlan5z-ű ingatlanok javára. A szolgalmi jogok bejegyzése ellenére a vezetékek elhelyezésére nem került sor.

[4] Az I. rendű alperesi érdekelt többször kiterjesztett keresetét - amely a telekalakítást megelőzően önálló ingatlant képező Ingatlan6, Ingatlan7 és Ingatlan2-ű ingatlanok terhére, az I. rendű alperesi érdekelt tulajdonában álló, Ingatlan1-ű ingatlan javára vízvezeték elhelyezését biztosító szolgalmi jog bíróság általi alapítására irányult - a Járásbíróság a 4.G.40.007/2018/130. számú ítéletével elutasította, az I. rendű alperesi érdekelt fellebbezésére eljáró Törvényszék a 13.Gf.40.017/2021/5. számú végzésével a járásbíróság ítéletét hatályon kívül helyezte és megállapította, hogy a víziközmű szolgáltatásról szóló 2011. évi CCIX. törvény (a továbbiakban: Vksztv.) 55/A-55/F. §-ai alapján nem a bíróság, hanem a kormányhivatal hatáskörébe tartozik az ivóvízvezeték elhelyezésével és üzemeltetésével összefüggő szolgalmi jog alapítása.

[5] Az I. rendű alperesi érdekelt a szolgalmról történő megállapodás megkötése érdekében megkereste a szomszédos ingatlanok tulajdonosait, azonban megállapodás hiányában, a Vksztv. 55/A. § (3) bekezdése alapján az alperesnél kezdeményezte a szolgalm alapítását a Ingatlan8-ű és a Ingatlan2-ű ingatlanok terhére, a Ingatlan1-ű ingatlan javára. Kérelmében előadta, hogy a tulajdonában álló ingatlan vízellátása érdekében szükséges a vízvezeték kiépítése, a vízbekötés munkálatainak a Bt.1 által készített tervdokumentáció szerinti kivitelezése, amely az építésügyi hatóság tájékoztatása szerint nem igényel építési engedélyt. Az I. rendű alperesi érdekelt a Megyei Kormányhivatal Városi Járási Hivatal Népegészségügyi Osztály TO-04/NEO/4070-3/2021. számú tájékoztatása alapján igazolta, hogy a tulajdonában álló területen lévő fűt kút vízének ivóvíz célú felhasználása közegészségügyi szempontból kockázatos, továbbá beszerezte Városi Önkormányzata Polgármesterének nyilatkozatát, amely szerint a tűzcsap tápvezeték kiépítése című munka ellen kifogást nem emel, az ingatlan tulajdonos képviselőjeként annak megvalósításához hozzájárul.

[6] A Bt.2 által készített és az alpereshez becsatolt szakvélemény szerint az oldalhatár melletti szolgalmi jog elhelyezése a teljes ingatlan használatát, fejlesztését, közművek elhelyezését, beépíthetőségét nem akadályozza, a szolgalmi joggal nem érintett földterület a szolgalmi jog létesítése után alkalmas eredeti funkciójának betöltésére. A szolgalmi jog bejegyzése a magánút használhatóságát, forgalmi értékét nem csökkenti.

[7] Az alperes a 2022. augusztus 1. napján meghozott TOB/23/198-29/2022. számú határozatával a vízvezetési szolgalmi jog alapítása iránti kérelem alapján az I. rendű alperesi érdekelt 1/1 arányú tulajdonát képező 6288 m² alapterületű, kivett üzem művelési ágú Ingatlan1-ű ingatlan javára, a Ingatlan2 7764 m² alapterületű kivett telephely művelési ágú a II. rendű alperesi érdekelt 1/1 arányú tulajdonában álló ingatlan 263 m² nagyságú területére, továbbá a Ingatlan8 3292 m² alapterületű kivett közforgalom elől elzárt magánút művelési ágú, a felperes 1/1 arányú tulajdonát képező ingatlan 16 m² nagyságú területére a 20/2022 munkaszámú változási vázrajz alapján - az ivóvízvezeték elhelyezését és üzemeltetését biztosító - vízvezetési szolgalmi jogot alapított. Erre tekintettel a II. rendű alperesi érdekelt részére a Ingatlan2 ingatlan vonatkozásában 374.933 forint, míg a felperes részére a Ingatlan8 ingatlan vonatkozásában 13.682 forint kártalanítási összeget állapított meg. Az alperes a határozatában hivatkozott a Vksztv. 55/A. § (1) és (3) bekezdésére, 55/B. §-ára, valamint 55/C. § (1) és (2) bekezdésére. Az alperes szakértőt rendelt ki a kártalanítási összeg megállapítására, a határozat részletesen tartalmazza a kártalanítási összegek kiszámításának módját. A határozat tartalmazza, hogy a szolgalom alapítása a beszerzett szakvélemény alapján nem lehetetleníti el vagy korlátozza számottevően az ingatlanok használhatóságát, mivel az elenyésző területet érinti, s a Ingatlan2-ű ingatlan esetében az oldalhatár mellett húzódik.

[8] Az alperes a határozat indokolásában rögzítette, hogy a felperes a szolgalom alapítását jogszabálysértőnek tartotta, mivel annak ténybeli és jogi alapja nincs, s a szolgalom alapításával a teljes ipartelep vízellátása nem oldódna meg. A megelőző eljárásban a felperes hivatkozott arra, hogy tulajdonosa a Telep1 üzemeltetéséhez kapcsolódó vonalas infrastruktúrának, a már bejegyzett szolgalmi joga alapján kívánja megvalósítani a telepen a vezeték kiváltását, a régi vezeték vonalán új, D150-es vezeték építését tervezi, amely az egész ipartelep vezetékes vízigényét kielégítené. A felperes előadta ennek előnyeit, továbbá rámutatott, hogy az ipartelepi vízhasználatból származó szennyvíz elvezetését szolgáló hálózat a tulajdonában lévő magánutak alatt húzódik, így a szennyvízvezeték fenntartásának költsége és a vezeték eltömődése kapcsán keletkező útfelbontás helyreállításának költsége is a felperest terheli. A felperes tervei megvalósítása körében hivatkozott az Ipari és Technológiai Minisztérium pályázatára, azonban támogatás elnyerését és a megvalósítás időpontját nem tudta igazolni. A felperes által tervezett beruházás gazdaságos üzemeltetése iránti várakozás vélt meghiúsulása a szolgalom alapítása során érdeksérelemként nem méltányolható. A közigazgatási határozatban foglaltak szerint az, hogy az önálló ingatlanok tulajdonosai miként állapodnak meg egymással a belső hálózat felújításában, üzemeltetésében, vagy egy más ingatlanon kialakított tűzivíztároló igénybevételében, nem a hatóság hatáskörébe tartozó kérdés és arra hatósági úton az ingatlan tulajdonosok nem is kötelezhetőek. Az alperes rögzítette, hogy eljárásában a Vksztv. 55/E. § (1) bekezdés a) pontja szerint kizárólag a szolgálommal érintett ingatlanok tulajdonosainak érdekeit vizsgálhatta, továbbá nem igazolt az érdeksérelem, mivel a kérelmezett szolgálomalapítás nem képezi a felperes által tervezett vízvezeték kiváltás, közműfelújítás elvégzésének akadályát. A szennyvízhálózat,

szennyvízvezeték fenntartásának költségei kapcsán megállapította, hogy a hivatkozott szennyvízhálózat vezetékei elhelyezkedésének, fenntartásának, karbantartásának, javításának kötelezettsége tekintetében a szolgálatmalapítás nem jelent változást, a szolgálatmalapítást követően a jelenlegi fűtő kútról a vezetékes vízhasználatra történő áttérés nem valószínűsíti a szennyvízterhelés növekedését. A felperes által hivatkozott jelzálogjoggal kapcsolatban a Vksztv. 55/E. § (1) bekezdés a) pontjára és (3) bekezdésére hivatkozva rögzítette, hogy az ingatlan rendeltetésszerű használatához fűződő érdekek vehetők figyelembe.

A kereseti kérelem, a védírat és az alperesi érdekelt nyilatkozata

[9] A felperes keresetében kérte a közigazgatási határozat megváltoztatását, az I. rendű alperesi érdekelt felperes ingatlana terhére vízvezetési szolgalmi jog alapítása iránti kérelmének az elutasítását, továbbá az alperes perköltségben marasztalását, mivel a szolgálatmalapítása érdeksérelmet jelent számára. Álláspontja szerint az alperes nem tett eleget a tényállástisztázási kötelezettségének. A felperes ismertette a megelőző eljárásban hivatkozott érveit, e körben kiemelte, hogy a Járásbíróság1 előtt folyamatban volt perben egyértelműen rögzítették, hogy a Utcal felől nem lehet a telephely számára az ivóvíz ellátásához és a tűzivíztároló vízellátásához is alkalmas vezetékekkel ellátott vizet biztosítani. E körben teljes mértékben tévesnek tartja a szakértői véleményt, azonban az alperes nem tért ki ennek vizsgálatára. Hivatkozott a Vksztv. 55/A. § (1) és (3) bekezdésére, valamint a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 5:160. § (1) bekezdésére és 5:162. § (1) bekezdésére, kiemelte, hogy valamennyi ingatlanra szolgalmi jog van bejegyezve a javára, így szolgálatmalapításának nincs helye, ugyanis azt csak a felek kölcsönös érdekeire figyelemmel lehet alapítani. Kifejtette, hogy az alperes által engedélyezett szolgalmi jog a felek érdekeit sérti és lehetetlen szolgáltatás megvalósítására irányul, mivel a tűzcsap vízmennyisége és nyomása ezáltal nem garantált. Hivatkozott a jóhiszeműen szerzett és gyakorolt jogok védelmének elvére is. A felperes a peres eljárás során benyújtott előkészítő iratában (17. sorszámu perirat) a jóhiszeműen szerzett jogok védelme körében hivatkozott a 10/1992. (II. 25.) AB határozatra, továbbá rámutatott, hogy az I. rendű alperesi érdekelt kérelme nem felelt meg a jogszabályi előírásoknak, mivel az nem tartalmazta, hogy az I. rendű alperesi érdekelt rendelkezik a szükséges kártalanítási összeggel, továbbá nem tartalmazta a szerződéses ajánlatot és annak felperes általi átvételének igazolását, s mindezt az alperes nem vizsgálta, így megsértette a Vksztv. egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 58/2013. (II. 27.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 76. § (6) bekezdésében foglaltakat. Az előkészítő iratban kifejtette azt is, hogy a Járásbíróság1 előtt a 4.G.40.007/2018. számú eljárásban lefolytatott bizonyítás eredményét az alperes nem vette figyelembe. Rámutatott arra, hogy az I. rendű alperesi érdekelt ingatlanában gépkocsik javításával, karbantartásával foglalkozó bérlők tevékenykedek, így az ott képződő többlet szennyvíz, szennyezett olajos víz a városi derítőbe kerül, így tisztítási további költségeket eredményez. Hivatkozott a Törvényszék1 13.G.40.047/2014/3. számú ítéletére is.

[10] Az alperes a védíratában kérte a kereset elutasítását és a felperes perköltségben marasztalását, határozatában foglaltakat továbbra is fenntartotta, álláspontja szerint jogszerűen járt el.

[11] Az I. rendű alperesi érdekelt a kereset elutasítását a felperes perköltségben marasztalását kérte.

[12] A II. rendű alperesi érdekelt nyilatkozatot nem tett.

A jogerős ítélet

[13] Az elsőfokú bíróság a 2023. február 1. napján meghozott 5.K.700.823/2022/18. számú ítéletével a felperes keresetét, mint alaptalant, a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 88. § (1) bekezdésének a) pontja alapján elutasította.

[14] A jogerős ítélet indokolásában rögzítette, hogy a felperes nem mindegyik jogséremlme volt vizsgálható, így a tűzivízre vonatkozó jogséremlme a Kp. 78. § (4) bekezdése alapján nem volt vizsgálható, mivel arra a megelőző eljárásban nem volt vizsgálható, míg a 17. sorszámú előkészítő iratában a keresetlevélben nem nevesített egyéb sérelmeket adott elő, amely a Kp. 43. §-a alapján tiltott keresetváltoztatásnak minősül.

[15] Az elsőfokú bíróság rögzítette, hogy az I. rendű alperesi érdekelt kérelme megfelelt a Vksztv. 55/C. § (1) és (2) bekezdésében foglalt formai és tartalmi követelményeknek, eljárása során betartotta a jogszabályi előírásokat, a felperes és a II. rendű alperesi érdekelt a megelőző eljárás során nyilatkozatot tehetett, vitathatta a szakértői véleményben foglaltakat, a kártalanítási összeget. Úgy ítélte meg, hogy a beszerzett bizonyítékokat az alperes megfelelően értékelte. A peres eljárás során a Törvényszék1 előtt befejezett per iratanyagát az elsőfokú bíróság beszerezte, amely alapján rögzítette hogy az eljárás a per megszüntetésével zárult, így ítéleti megállapításokat nem tartalmazhat. A jogerős ítélet indokolásában rámutatott arra, hogy a szolgalmi jog alapításának nem az volt a célja, hogy a telepen működő összes vállalkozás vízellátása megvalósuljon, hanem az I. rendű alperesi érdekelt magának szeretne volna megoldani a vízellátás problémáját. Azt a körülményt, hogy a felperes egy nagyobb volumenű projekttel kívánja ezt megvalósítani, nem értékelte az I. rendű alperesi érdekelt kérelmének gátjaként. Rögzítette, hogy az I. rendű alperesi érdekelt kérelmét a Vksztv. 55/A. § (1) bekezdése alapján terjesztette elő, így e vonatkozásban azt kellett vizsgálni, hogy a kérelem alapján megvalósuló szolgalom ellehetetleníti-e a felperes és a II. rendű alperesi érdekelt ingatlanát. A keresetet nem értékelte alkalmasnak arra, hogy a közigazgatási határozatban foglaltakat megdöntse.

A felülvizsgálati kérelem és a felülvizsgálati ellenkérelmek

[16] A felperes a felülvizsgálati kérelmében kérte a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat meghozatalára utasítását a Kp. 121. §-a alapján, mivel álláspontja szerint a jogerős ítélet sérti az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 3. §-ában, 62. § (1)-(5) bekezdésében, 63. §-ában, 64. § (1) bekezdésében, a Vksztv. 55/A. § (1) és (3) bekezdésében, az Alkotmánybíróság 10/1992. (II. 25.) AB határozatában foglaltakat, valamint ellentétes a Kúria joggyakorlatával (Kfv.37.930/2019/8. számú határozatában foglaltakkal). Kérte továbbá a felülvizsgálati eljárással kapcsolatos perköltségei megtérítését.

[17] A felülvizsgálati kérelem indokai körében a Kúria Kfv.37.930/2019/8. számú ítéletére hivatkozva előadta, hogy megalapozatlan az olyan ítéleti indokolás, amelyben a bíróság érvelése a határozati megállapításoktól és a kereseti állításoktól elszakad. Nem tekinthető az indokolási kötelezettség teljesítésének a rendelkezésre álló okirati bizonyítékokra történő általános hivatkozás. A felperes álláspontja szerint az elsőfokú bíróság nem teljesítette az indokolási kötelezettségét a keresetben előterjesztett érvelés kapcsán, a felperest ért érdeksérelem vonatkozásában, csupán érintőlegesen utalt egy bekezdésben a Járásbíróságlól 4.G.40.007/2018. ügyszám alatt folyamatban volt eljárásban beszerzett és az alperes által nem vizsgált körülményekre. Ugyanakkor a Járásbíróságl előtt lefolytatott bizonyítás egyértelműen megállapította, hogy a Szekszárd, Utcál felől nem lehet olyan alkalmas vezetékekkel ellátott vizet biztosítani, ami az I. rendű alperesi érdekelt telephely számára mind a tűzivíztároló vízellátásához, mind az ivóvíz ellátásához betöltené a funkcióját. Ebben a körben teljes mértékben tévesnek tartja a közigazgatási eljárásban kirendelt szakértő véleményét, amely ellentétes a keresetlevélben is hivatkozott peres eljárásban beszerzett adatokkal, és az alperes nem tért ki ennek vizsgálatára az eljárása során. Ez pedig lényeges körülmény az Ákr. 62. § (1)-(5) bekezdése szerinti jogszabályi kötelezettség betartása érdekében.

[18] A felperes nem vitatta, hogy a megelőző eljárásban részletes nyilatkozatot tett, azonban álláspontja szerint már az alperesnek be kellett volna szereznie a Járásbíróságl előtt 4.G.40.007/2018. szám alatt folyamatban volt peres eljárásban tett nyilatkozatokat és bizonyítékokat, figyelemmel az Ákr. fent hivatkozott és 3. §-ában is rögzített rendelkezéseire. Tévesnek tartotta a tiltott keresetváltoztatásra vonatkozó, a Kp. 43. §-án alapuló ítéleti indokolást, ugyanis már a keresetben hivatkozott az előkészítő iratban rögzített jogszabálysértésekre, az Ákr. 3. §-ában és 62. §-ában foglaltakra, így nem áll fenn tiltott keresetváltoztatás.

[19] A felperes álláspontja szerint az elsőfokú bíróság nem tett eleget indokolási kötelezettségének a szennyvízvezeték fenntartásának költsége tárgyában, valamint az egész ipartelep vezetékes vízigényét ellátó fejlesztési terve tárgyában, amely fejlesztés érdekében a vezeték nyomvonalának az ingatlanaira már korábban bejegyzésre került a felepres javára a szolgalmi jog. Rámutatott továbbá, hogy az elsőfokú bíróság teljes mértékben téves jogi alapokra helyezkedett annak megállapítása során, hogy a Ptk. rendelkezései jelen perben nem alkalmazandók. Álláspontja szerint a Vksztv. rendelkezéseit a Ptk.-val összhangban kell értelmezni, ebben a bírói gyakorlat egységes, e körben utalt a Szegedi Törvényszék K.701.300/2021/33. számú határozatára. Hangsúlyozta, hogy a Ptk. szolgalmra vonatkozó szabályai szerint szolgalmat csak a felek kölcsönös érdekeinek figyelembe vételével lehet

alapítani, a szolgálat alapítása előtt a szolgált telek birtokosainak érdekét nyomatékosan meg kell vizsgálni. Hangsúlyozta, hogy javára szolgalmi jog van bejegyezve valamennyi ingatlanra, így szolgálat alapításának nincs helye. Rámutatott, hogy az elsőfokú bíróság által nem vizsgált, a Megyei Bíróság 16.G.40.092/2007/94. számú ítéletéből megállapítható, hogy a felperes a Kft.1 jogutódjaként folytatta a közmű és infrastrukturális szolgáltatásokat az ipartelepen, értelemszerűen a tulajdonát képező közüzemi szolgáltatás nyújtásához szükséges áram, gáz, víz és szennyvíz szolgáltatás biztosításához szükséges gerincvezetéken keresztül. Erre is figyelemmel az I. rendű alperesi érdekelt javára alapítandó szolgalmi jog jelentős mértékben sérti a felperes érdekeit, ezáltal a Ptk. szolgálatra vonatkozó szabályait is. Előadta továbbá, hogy az ítélet nem vette figyelembe az Zrt.1 2020. február 24. napján kelt és korábban a fent hivatkozott járásbírósi eljárásban 2020. február 27. napján becsatolt válaszlevelében rögzítetteket, miszerint a Utca2 felőli 200-as ágról lehet csatlakoztatni a vízvezetékét úgy, hogy biztosítsa a megfelelő vízmennyiséget. Így ez az I. rendű alperesi érdekelt által kezdeményezett Utca1 80-as gerincről lehetetlen. Az alperes nem tett eleget tényállás tisztázási kötelezettségének, így olyan szolgalmi jog alapítását engedélyezte, ami egyrészt sérti a felek érdekeit, másrészt lehetetlen szolgáltatás megvalósítására irányul.

[20] A felperes a szerzett jogaira tekintettel is jogsértőnek tartja az ítéletet, mivel az alperes határozata és a jogerős ítélet sérti azon jogát, hogy a bejegyzett szolgalmi joga alapján élhessen a törvényben biztosított jogosítványával, melyeket a hatósági nyilvántartásba bejegyzett joga alapján gyakorolhat.

[21] Az alperes a felülvizsgálati ellenkérelmében kérte a jogerős ítélet hatályában fenntartását, álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a jogszabályoknak megfelelően járt el. Perköltséget igényelt, amelynek összegét a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (a továbbiakban: IM rendelet) 3. § (2) bekezdés a) pontjára hivatkozva 60.000 forint összegben kérte megállapítani. Rámutatott, hogy az által lefolytatott közigazgatási eljárásra más jogszabályok vonatkoznak, mint a felperes által hivatkozott, a járásbírósi előtt folyt peres eljárásra, továbbá a járásbírósi előtti per célja a tűzvíz biztosítása miatti szolgalmi jog alapítása volt, míg az alperes az ivóvíz-, illetve szennyvízvezeték megvalósítása és üzemeltetése céljára alapíthat szolgalmi jogot. Hangsúlyozta, hogy a közigazgatási eljárás nem a Járásbírósi korábbi eljárásán alapult, s jelen közigazgatási pert megelőző közigazgatási eljárásban kirendelt szakértőnek nem volt feladata annak megállapítása, hogy a Utca1 felőli vezeték alkalmas-e a telephely vízellátásának biztosítására. Előadta, hogy a felperes által kifogásolt tárgykörök tekintetében az elsőfokú bíróság megállapította, hogy azokra vonatkozó indokolást a közigazgatási határozat tartalmaz, továbbá, hogy nem az ipartelep valamennyi tulajdonosa vízelvezetési problémájára kellett megoldást találnia, hanem az I. rendű alperesi érdekelt kérelméről kellett döntenie, amelyet részletesen indokolt határozatában meg is tett.

[22] Az I. rendű alperesi érdekelt felülvizsgálati ellenkérelmében kérte a jogerős ítélet hatályában fenntartását, a felülvizsgálati eljárásban felmerült perköltségét költségjegyzéken számította fel, megbízási díjként 254.000 forint összegben. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróságnak a kereseti kérelem keretei között kellett vizsgálni a közigazgatási határozat jogszerűségét, s a keresetben előadottak az alperes jogsértését semmilyen vonatkozásban nem támasztották alá. Az alperes a Vksztv. rendelkezései alapján helyesen állapította meg, hogy a

szolgáltatás alapítás feltételei fennállnak. Kiemelte, hogy a kérelem nem tűzivíz tározó vízellátásának biztosításáról szólt, így a hivatkozott előzményi perben beszerzett szakértői vélemények és a közigazgatási eljárásban készült szakértői vélemény megállapításai nem moshatóak össze. A felperes által a közigazgatási eljárás során tett észrevételekre, felvetésekre az alperes határozata részletes indokolást tartalmaz, az elsőfokú bíróság az ítélet indokolása során erre kitért. A felperes által a felülvizsgálati kérelemben nevesített kúriai határozat jelen ügygel nem analóg, jelen perbeli esetben a jogerős ítélet indokolása, a bíróság érvelése épp a kereseti kérelem érveire reagál. A jogerős ítélet a 9. oldalon helyesen rögzíti, hogy a keresetben felsorolt jogséremlmek közül melyek voltak vizsgálhatóak a perben. A Szegedi Törvényszék felperes által hivatkozott határozata (K.701.300/2021/33.) olyan megállapításra nem utal, miszerint a Vksztv. rendelkezéseit a Ptk.-val összhangban kell értelmezni. A felperes bejegyzett szolgalmi joga alapján eddig is megépíthette, illetve a jövőben is megépítheti a vezetéket, így érdekséremlme e vonatkozásban nincs. Akit évek óta jogséreml ér azáltal, hogy a tulajdonában álló ingatlant nem tudja rendeltetésszerűen használni, az az I. rendű alperesi érdekelt, mivel nem jut egészséges ivóvízhez.

[23] A II. rendű alperesi érdekelt a felülvizsgálati eljárásban nyilatkozatot nem tett.

A Kúria döntése és jogi indokai

[24] A felperes felülvizsgálati kérelme - a következők szerint - nem alapos.

[25] A Kúria a 2. sorszámú végzésével a felperes felülvizsgálati kérelmét a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont aa), ab) és ad) alpontjának, valamint a Kp. 118. § (1) bekezdés b) pontjának az alkalmazásával befogadta. A Kúria a Kp. 115. §-ának (2) bekezdése folytán alkalmazandó Kp. 108. § (1) bekezdésének, továbbá a Kp. 120. § (5) bekezdésének megfelelően a jogerős ítéletet csak a felülvizsgálati kérelem és a felülvizsgálati ellenkéremlmek keretei között, a jogerős határozat meghozatalakor rendelkezésre álló iratok és bizonyítékok alapján vizsgálhatja felül. Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság az alperes határozatának jogszerűségét a kereseti kérelem által meghatározott körben vizsgálta, és az ügy érdemét helyesen ítélte meg, miszerint az alperes a tényállástisztázási kötelezettségének eleget téve, kellően indokolt határozatban rendelkezett vízvezetési szolgáltatás alapításáról, az I. rendű alperesi érdekelt erre irányuló kérelmére. A felperes felülvizsgálati érveivel összefüggésben a Kúria a következőket emeli ki.

[26] A tiltott keresetváltóztatásra vonatkozó, a Kp. 43. §-án alapuló ítéleti indokolás jogszerűségét vitató felperesi érvelés nem foghatott helyt. Tény, hogy a felperes már a keresetében is hivatkozott az Ákr. 3. §-ában és 62.§-ában foglalt rendelkezések megsértésére, így az e tárgykörben a 17. sorszámú előkészítő iratban részletezettek nem új hivatkozások. Az elsőfokú bíróság ugyanakkor nem is ezeket a hivatkozásokat értékelte tiltott keresetváltóztatásnak, hanem - a jogerős ítélet [49] bekezdésében foglaltak szerint - a felperes azon előadását, „hogy a kérelem tartalma nem volt megfelelő, hogy az I. rendű alperesi

érdekelt nem rendelkezett a kártalanítási összeggel”. A jogerős ítélet kizárólag ez utóbbi körben állapította meg a tiltott keresetváltoztatást és mellőzte a vizsgálatot, míg a kereseti kérelemben is hivatkozott jogsértések - így különösen a tényállás tisztázási kötelezettség és a jóhiszeműen szerzett jogok gyakorlása - körében kifejtett felperesi érvek vizsgálatát elvégezte, az alperes eljárását, a felperes által hivatkozott érdeksérelmek alperes általi vizsgálatát értékelte, továbbá a keresetlevélben megismételt érdeksérelmeket az elsőfokú bíróság is megvizsgálta, a felperes bizonyítási indítványának is helyt adott.

[27] A Kúria úgy ítélte meg, hogy az a körülmény, miszerint a jogerős ítélet indokolása az Ákr. felperes által hivatkozott rendelkezéseit - így az Ákr. 3. §-át, 62. § (1)-(5) bekezdését, 63. §-át, 64. § (1) bekezdését -, valamint a 10/1992. (II. 25.) AB határozatot nem nevesítik, nem minősülnek az ügy érdemére kiható jogszabálysértésnek, mivel az Ákr. rendelkezéseivel kapcsolódóan kifejtett, a tényállástisztázási kötelezettség, illetve a jóhiszeműen szerzett jogok gyakorlása körében előadott felperesi érvek tartalmi vizsgálatát az elsőfokú bíróság elvégezte.

[28] A Kúria a felperes által a Kfv.37.930/2019/8. számú kúriai határozattal való ellentétre alapított hivatkozás kapcsán kiemeli, hogy a Bírósági Határozatok Gyűjteményében (a továbbiakban: BHGY) közzétett kúriai határozattól jogkérdésben való eltérés megállapítására ügyszakosság esetén van lehetőség. A Kúria Jpe.I.60.002/2021/7. számú határozatának (20) bekezdése szerint az ügyszakosság több tényező által befolyásolt, összetett jogfogalom, amelyet mindig esetről esetre kell vizsgálni. Ennek során szigorúan kell venni az összehasonlított bírói döntésekben az alkalmazott anyagi jogszabály egyezőségét (hatály, normatartalom) és a jogértelmezés szempontjából releváns tények lényegi hasonlóságát, továbbá a közigazgatási perben - a kérelemhez kötöttség és a közigazgatási ügy tárgya által meghatározott vizsgálat miatt - a hatósági, a kereseti és a felülvizsgálati kérelem ténybeli és jogi azonosságot befolyásoló elemeit. A Kúria Jpe.II.60.044/2022/10. számú határozata ugyancsak rögzíti az ügyszakosság összetett jogfogalom jellegét, valamint azt, hogy ha nem állapítható meg az ügyek közötti azonosság, mert eltérő háttérűek a bírói döntések, akkor azokkal összefüggésben sem jogilag, sem tágabb értelemben nem értelmezhető a jogegység kívánalma.

[29] A felperes felülvizsgálati kérelmében nevesített Kfv.37.930/2019/8. számú határozat kamarai fegyelmi ügyben, azaz eltérő tényállás mellett hozott ítélet, amelyben a Kúria rögzítette, hogy „az elsőfokú bíróság ítéletében megállapított tényállás és az ahhoz kapcsolódó hiányos jogi indokolás a konkrét, tény és jogállítást tartalmazó kereseti hivatkozásoktól függetlenül jelenik meg”. A nevesített ügyben az elsőfokon eljáró bíróság a keresetben hivatkozott három jogsértésből a harmadikat, továbbá a fegyelmi eljárási rend megsértését és a fegyelmi eljárás teljes anyagát, a felperes által benyújtott okiratokat nem vizsgálta, s a bizonyítás mellőzésének tényére mindössze utalt az ítélet indokolásában, de annak érdemi indokával adós maradt. E körülményekre figyelemmel rögzítette a Kúria, hogy „Nem tekinthető indokolásnak a rendelkezésre álló okirati bizonyítékokra történő általános hivatkozás.”. Jelen perbeli esetben ilyen hiányosságok nem állnak fenn, a jogerős ítélet meghozatala során az elsőfokú bíróság a kereseti kérelem vizsgálandó érveit értékelte, a felperes által hivatkozott, a Törvényszék előtt befejezett per iratanyagát beszerezte, mind a közigazgatási iratokat, mind a polgári per beszerezett iratait megvizsgálta. A BHGY-ban

közzétett ítélet alapját képező ügytől való ténybeli és jogi eltérés miatt az ügyazonosság nem áll fenn, így közzétett kúriai határozattól azonos jogkérdésben való eltérésre alaptalanul hivatkozott a felperes.

[30] A felperes felülvizsgálati kérelemben kifejtett érvelésével szemben a jogerős ítélet azt támasztja alá, hogy az elsőfokú bíróság az indokolási kötelezettségének eleget tett, a felperes érdeksérelme körében előadott hivatkozásait, illetve azok alperes általi vizsgálatát is értékelte. A Járásbíróság1 előtt lefolytatott bizonyítás, illetve annak érdemi vitatása tárgyában az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy az jelen perben nem vitatható (jogerős ítélet [54] pontja). A tűzivíz ellátás biztosítása kapcsán pedig már az alperes határozata rögzítette, hogy a Vksztv. 55/A. § (3) bekezdése a kormányhivatal számára kizárólag ivóvíz- és szennyvízvezeték megvalósítása és üzemeltetése céljára történő szolgalmi jog alapítását teszi lehetővé, így az alperes - arra vonatkozó hatáskör hiányában - nem vizsgálta a tűzivíz ellátás lehetőségét. A jogerős ítélet [49] pontja a felperes tűzivízre vonatkozó jogsérelme tekintetében azt rögzíti, hogy az a Kp. 78. § (4) bekezdése alapján nem volt vizsgálható, mivel arra a felperes a megelőző eljárásban nem hivatkozott. A Kúria rámutat arra, hogy a tűzivíz körében tett hivatkozás perbeli vizsgálatára azon okból sem volt jogszerű lehetőség, mert az nem képezte a közigazgatási határozatának tárgyát, az alperes határozatában rögzített, a Vksztv. 55/A. § (3) bekezdésében meghatározott hatáskör terjedelmére tekintettel. Ennélfogva a közigazgatási eljárásban kirendelet szakértő véleményének nem is kellett kiterjednie a tűzivíz ellátására, így az alperesnek nem kellett vizsgálnia, hogy a tűzivíz ellátás kérdésében van-e eltérés a közigazgatási eljárásban kirendelt szakértő véleménye és a keresetlevélben hivatkozott polgári peres eljárásban beszerzett adatok között. E vizsgálat elmaradása nem eredményezi az Ákr. 62. § (1)-(5) bekezdésében foglalt kötelezettségek teljesítésének sérelmét, a jogerős ítélet tehát ezen okból sem jogsértő, az elsőfokú bíróság kellő alappal utasította el a felperes keresetét. A tűzivíz ellátás kérdésében a tényállás tisztázási kötelezettségének az alperest eleget tett annak megállapításával, hogy arra nem terjed ki a közigazgatási eljárás.

[31] A felperes által a Ptk. és a Ksztv. rendelkezéseinek egymáshoz való viszonya körében tett okfejtés kapcsán a Kúria rámutat arra, hogy e törvények kapcsolatát az elsőfokú bíróság a jogerős ítéletben nem rögzítette, hanem - mivel nem jött létre megállapodás a szolgalom tárgyában, így - azt vizsgálta, hogy a Vksztv. 55/A. § (3) bekezdése szerinti kérelem elbírálása során a közigazgatási eljárásban a felperes által előadott érdeksérelmeket az alperes a határozat meghozatala során teljeskörűen értékelte-e, valamint a keresetben megismételt érdeksérelmekkel kapcsolatos indokokat fejtette ki. Ennek során az elsőfokú bíróság helytállóan jutott arra a következtetésre, hogy a felperes érdekeit az alperes megvizsgálta, s a felperes által előadott indokok nem támasztják alá, hogy a kérelem szerinti szolgalom alapítás ellehetetlenítené a felperes ingatlanának rendeltetésszerű használatát. Az alperes, valamint az elsőfokú bíróság a felperes ingatlan rendeltetésszerű használatának ellehetetlenítésén túl az érdeksérelme körében vizsgálta a felperes javára fennálló szolgalmi jogok alapján a telepen működő összes vállalkozás vízellátásának megvalósítása érdekében tervezett projekt kapcsán tett hivatkozásokat is és jogszerűen vont le azt a következtetést, hogy ezek sem képezik akadályát a szolgalom alapításnak.

[32] A felperes által a Szegedi Törvényszék felülvizsgálati kérelemben hivatkozott ítélete vonatkozásában a Kúria rámutat arra, hogy az a Vksztv. és a Ptk. egymáshoz való viszonyát kifejezetten nem vizsgálta, azt állapította meg, hogy a „vízvezeték megvalósítása és üzemeltetése a szolgáló ingatlan rendeltetésszerű használatát nem lehetetleníti el”, a szolgálat alapításának törvényi feltételei fennállnak. Ezt a vizsgálatot a jelen perben elsőfokon eljáró bíróság, valamint a közigazgatási határozat meghozatala során az alperes is megvizsgálta, mindemellett a jogerős ítélet jogszerűsége szempontjából a Szegedi Törvényszék felülvizsgálati kérelemben nevesített K.701300/2021/33. számú ítéletére alapított hivatkozás nem releváns, mivel a hivatkozott ítélet nem minősül a BHGY-ban közzétett kúriai határozatnak, ezáltal Kúria közzétett határozatától való eltérést nem támaszt alá.

[33] A Kúria a fentiekre figyelemmel az érdemben helyes jogerős ítéletet a Kp. 121. §-ának (2) bekezdésében foglalt rendelkezés alapján hatályában fenntartotta.

A döntés elvi tartalma

[34] *A Vksztv. szerinti vízvezetési szolgalmi jog alapítása a Vksztv. 55/A. § (3) bekezdésében foglalt rendelkezés értelmében ivóvíz-, illetve szennyvízvezeték megvalósítására és üzemeltetésére vonatkozhat. A szolgálat alapításra irányuló közigazgatási eljárásnak nem tárgya a tűzvíz ellátás, ezért a tűzvíz ellátás biztosításának hiánya nem képezi akadályát a vízvezetési szolgálat hatósági alapításának.*

[35] *A BHGY-ban közzétett, de a vitatott jogkérdés lényegi eltérése miatt nem összehasonlítható kúriai határozatokra alapított hivatkozás nem teszi megalapozottá a felülvizsgálati kérelmet.*

Záró rész

[36] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Kp. 115. §-ának (2) bekezdése alapján alkalmazandó Kp. 107. §-ának (1) bekezdése szerinti kérelem hiányában, továbbá mert maga sem látta szükségét tárgyalás tartásának, tárgyaláson kívül bírálta el.

[37] Az alperes és az I. rendű alperesi érdekelt a felülvizsgálati ellenkérelmében felülvizsgálati perköltséget igényelt. Az alperes felülvizsgálati eljárásban felmerült perköltségének összegét a Kúria - a felszámítással egyezően - 60.000 forint összegben állapította meg, az IM rendelet 3. § (3) bekezdése alapján. Az I. rendű alperesi érdekelt felülvizsgálati perköltségét a Kúria 150.000 forint összegben állapította meg, az IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontjában és (5) bekezdésében foglalt rendelkezésre figyelemmel, az

elvégzett ügyvédi tevékenységgel - ami a felülvizsgálati ellenkérelem elkészítésében nyilvánult meg - arányosan. A felülvizsgálati perköltség megfizetésére a Kp. 35. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 83. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezés alapján a pervesztes felperest kötelezte.

[38] A feljegyzett felülvizsgálati eljárási illeték az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 39. § (3) bekezdésének d) pontja és 50. § (1) bekezdése alapján 70.000 forint, amelynek megfizetésére a Kúria a pervesztes felperest kötelezte, a Pp. 102. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezés szerint.

[39] A felülvizsgálati eljárási illetéket a jogszabályi előírásoknak megfelelően, az 10032000-01070044-09060018 számú, NAV Bírósági határozatban megállapított eljárási illeték bevételi számlára kell az esedékesség napjáig megfizetni.

[40] A Kúria tájékoztatja a felperest, hogy az illeték megfizetése során az illetékfizetési kötelezettséget tartalmazó jogerős bírósági határozatot hozó bíróság megnevezését, a bírósági ügyszámot, valamint a fizetésre kötelezett adóazonosító számát közleményként fel kell tüntetni.

[41] A Kúria a fizetendő illeték esedékessége idejét az Itv. 78. § (4) bekezdésében foglalt rendelkezés alapján állapította meg, továbbá határozatában rögzítette a polgári és közigazgatási bírósági eljárás során meg nem fizetett illeték és állam által előlegezett költség megfizetéséről szóló 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 2. § (2) bekezdés a)-e) pontjában meghatározott kötelező tartalmi elemeket.

[42] Az ítélet ellen a felülvizsgálatot a Kp. 116. § d) pontjában foglalt rendelkezés zárja ki.

Budapest, 2023. szeptember 6.

Dr. Mudráné dr. Láng Erzsébet s.k.
a tanács elnöke

Dr. Banu Zsoltné dr. Szabó Judit s.k.
előadó bíró

Dr. Hajnal Péter s.k.
bíró

Kúria
I.Kfv.37.221/2023/9

14

Dr. Heinemann Csilla s.k.
s.k.
bíró

Huszárné dr. Oláh Éva
bíró

A kiadmány hitelül: